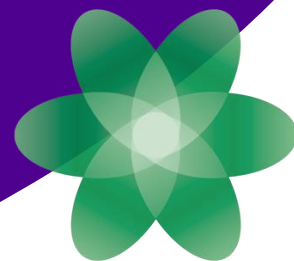

Valintaperusteet

Erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutus

Voimassa 1.8.2024-31.7.2026

Lääketieteellinen
ammatillinen jatkokoulutus

Sisällysluettelo

VALINTAPERUSTEIDEN VOIMASSAOLO	2
VALINTAMENETTELY	2
HAKUAIKA	2
TULOSTEN JULKAISEMINEN	3
YLIOPISTON TAI ERIKOISALAN VAIHTAMINEN	3
ALOITUSPAIKAT JA MUKANA OLEVAT KOULUTUSOHJELMAT	3
HAKUKELPOISUUS	3
MOTIVAATIOKIRJE	5
ALKUPISTEET	6
TYÖKOKEMUKSEN LASKEMINEN	10
HAASTATTELU	13
YHTEISPISTEET	17
VALINTOJEN TULOKSET	18
LIITTEET JA NIIDEN TOIMITTAMINEN	18
VIRALLISET KÄÄNNÖKSET	20
ASIAKIRJOJEN NÄYTTÖ	20
KOEJAKSO	20
YLEISLÄÄKETIETEEN KOEJAKSO	21
TYÖTERVEYSHUOLLON KOEJAKSO	22

Valintaperusteiden voimassaolo

Nämä valintaperusteet ovat voimassa lukuvuodet 2024–2025 ja 2025–2026 koskien syksyn päähakukierroksia sen jälkeen keväällä järjestettäviä lisähakuja. Näissä valintaperusteissa esitetty aikataulu on viitteellinen, ja tarkempi aikataulu (esim. yliopistokohtaiset haastattelujen päivämäärät) ilmoitetaan erikseen [ammattillisen jatkokoulutuksen valtakunnallisilla verkkosivuilla](#).

Valintamenettely

Hakijan on mahdollista hakea hakukierroksella yhteen hakukohteeseen (esim. *Helsingin yliopisto – neurologia*).

Valinta tapahtuu alkupisteytyksen, motivaatiokirjeen, haastattelun ja koejakson perusteella. Alkupisteitä ei lasketa, jos hakukohteessa ei ole kilpailua eli hakukohteeseen on yhtä paljon tai vähemmän hakijoita kuin on aloituspaikkoja. Haussa hyväksytty hakija saa määräaikaisen 2 vuoden opinto-oikeuden, jonka aikana hän suorittaa 6 kuukauden mittaisen koejakson. Hyväksytyn koejakson jälkeen erikoislääkärikoulutukseen hakenut henkilö saa lopullisen 10 vuoden opinto-oikeuden ja erikoishammaslääkärikoulutukseen hakenut henkilö lopullisen 6 vuoden opinto-oikeuden lukuun ottamatta suu- ja leukakirurgian erikoishammaslääkärikoulutusta, jossa henkilö saa lopullisen 10 vuoden opinto-oikeuden. Lopullisiin opinto-oikeuksien kestoihin sisältyy myös 2 vuoden määräaikainen opinto-oikeus.

Kevään lisähaussa noudatetaan samoja valintaperusteita ja -menettelyä kuin syksyn haussa. **Kevään 2026 lisähaussa alkupisteet huomioidaan syksyn 2025 hakuajan alkuun saakka, eli 31.8.2025 asti.**

Hakuaika

Syksy 2025 päävalinta: HAKUAIKA 1.9.2025 klo 08:00 – 15.9.2025 klo 15:00

Kevät 2026 lisähaku: HAKUAIKA 1.2.2026 klo 08:00 - 13.2.2026 klo 15:00

Tulosten julkaiseminen

Syksy 2025: viimeistään 12.12.2025

Kevät 2026 lisähaku: viimeistään 15.5.2026

Syksyn haussa myönnetyn opinto-oikeuden alkamispäivä on 2.1.2026. Kevään lisähaussa myönnetyn opinto-oikeuden alkamispäivä on 1.6.2026. Opinto-oikeutta koskevat tiedot ilmoitetaan hyväksymiskirjeessä. Varasijalta voi tulla hyväksytyksi syksyn haun osalta viimeistään 12.1.2026 ja kevään lisähaussa 10.6.2026.

Yliopiston tai erikoisalan vaihtaminen

Vaihtaessaan erikoisalaa tai yliopistoa erikoistuvan on osallistuttava uudelleen valintamenettelyyn. Hakijan vanha opinto-oikeus toisella erikoisalalla tai toisessa yliopistossa päätetään siinä vaiheessa, kun hän on suorittanut uuteen opinto-oikeuteen kuuluvan koejakson hyväksytysti. Jos erikoistuva myöhemmin haluaa palata vanhalle erikoisalalleen, hänen tulee hakea opinto-oikeutta uudelleen valintamenettelyn kautta.

Aloituspaikat ja mukana olevat koulutusohjelmat

Aloituspaikat hakukohteittain löytyvät Opintopolusta ja [valtakunnalliselta ammatillisen jatkokoulutuksen verkkosivulta](#). Kevään lisähaussa on mahdollisuus hakea syksyn haussa täyttämättä jääneitä aloituspaikkoja. Yleislääketieteen ja työterveyshuollon lukuvuosittaiset aloituspaikat jaetaan syksyn päähakuun ja kevään lisähakuun.

Hakukelpoisuus

Hakija ei ole hakukelpoinen siihen hakukohteeseen, johon hänellä on jo voimassa opinto-oikeus hakuajan alkaessa (sama ala ja yliopisto). *Esimerkiksi jos hakijalla on vuonna 2017 myönnetty opinto-oikeus akuuttilääketieteen erikoisalalle Helsingin yliopistossa, hän ei ole hakukelpoinen Helsingin yliopiston akuuttilääketieteen hakukohteeseen.*

Erikoislääkärikoulutukseen hakeutuvalla pitää olla:

- 1) Suomalainen lääketieteen lisensiaatin tutkinto tai vastaava ulkomailla suoritettu lääkärin tutkinto.
- 2) Valviran myöntämä oikeus harjoittaa itsenäisesti lääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa (ei Valviran asettama määräaikainen tai tiettyyn toimipaikkaan sidottu tai muulla tavoin rajattu laillistus). (Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994, muutettu lailla 1030/2000 ja 1355/2014) Oikeuden tulee olla myönnetty ennen hakuajan alkamista (esim. syksyn 2024 haussa 29.8.2024 ja kevään 2025 lisähaussa 30.1.2025).

Erikoishammaslääkärikoulutukseen hakeutuvalla pitää olla:

- 1) Suomessa suoritettu hammaslääketieteen lisensiaatin tutkinto tai vastaava ulkomailla suoritettu hammaslääkärin tutkinto.
- 3) Valviran myöntämä oikeus harjoittaa itsenäisesti hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa (ei Valviran asettama määräaikainen tai tiettyyn toimipaikkaan sidottu tai muulla tavoin rajattu laillistus). (Laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994, muutettu lailla 1030/2000 ja 1355/2014) Oikeuden tulee olla myönnetty ennen hakuajan alkamista (esim. syksyn 2024 haussa 29.8.2024 ja kevään 2025 lisähaussa 30.1.2025).
- 2) Vähintään 2 vuotta työkokemusta kliinisissä hammaslääkärin tehtävissä laillistuksen jälkeen hakuajan alkuun mennessä.

Erikoishammaslääkärikoulutukseen vaadittava 2 vuoden kliininen työkokemus:

Kahden vuoden kliinisen työkokemuksen täyttyminen lasketaan seuraavasti:

- Kliinisen työkokemuksen suorittaminen lasketaan laillistuksesta (osa- tai täyslaillistus), joka on seurannut välittömästi hammaslääkärin perustutkinnon jälkeen.
- Jos työskentely hammaslääkärin kliinisissä tehtävissä suoritetaan osa-aikaisesti, kertymä lasketaan suhteessa tehtyyn työaikaan.
- Kahden vuoden kliinisen työkokemuksen kertymiseen lasketaan myös alle 50 % osa-aikaiset työsuhteet. Laskemisessa voidaan ottaa huomioon osa-aikaiset työjaksot myös useammassa työpaikassa yhtäaikaisesti. Työkokemusta laskettaessa työajaksi hyväksytään korkeintaan 100 %.
- Yksittäisiä satunnaisia työpäiviä ei oteta huomioon.

- Keskeytysten laskemisessa noudatetaan samoja sääntöjä kuin erikoishammaslääkärikoulutuksen alkupisteiden työkokemuksen laskemisessa. Lisätietoa kappaleessa *Työkokemuksen laskeminen*.
- 2 vuoden kliiniseksi työkokemukseksi laskettava kokemus ei vanhene.

Kielitaito

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviranomainen (Valvira) vastaa lääkärien ja hammaslääkärien kielitaidon tarkistamisesta laillistamisen yhteydessä.

Erikoistuva lääkäri ja hammaslääkäri tarvitsee koulutuksessaan suomen kieltä ja työssään sekä suomen että ruotsin kieltä. Laissa terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta (1200/2007, 18a§) säädetään, että terveydenhuollon ammattihenkilöllä tulee olla hänen hoitamiensa tehtävien edellyttämä riittävä kielitaito. Erikoistuvan tulee itse huolehtia siitä, että hänellä on riittävä, lain mukainen kielitaito opintojen suorittamiseksi terveystalvelujärjestelmässä. Työnantajan on aina varmistuttava siitä, että kaikilla työsuhteessa olevilla on riittävä kielitaito niihin tehtäviin, joita he suorittavat.

Haastattelut toteutetaan suomen kielellä Itä-Suomen, Oulun, Tampereen ja Turun yliopistoissa. Helsingin yliopistossa haastattelut voidaan toteuttaa suomen kielen lisäksi ennalta sovitusti osittain ruotsin kielellä. Hakijan tulee ilmoittaa hakulomakkeella hakuaikana, jos toivoo kysymyksiä ruotsiksi. Tällöinkin osa kysymyksistä on aina suomeksi. Haastattelun erikoisalakohtaiset kysymykset ovat aina suomeksi. Muiden kysymysten kielestä päättää erikoisalalan vastuuhenkilö.

Yliopistosta riippumatta erikoisalalan vastuuhenkilön päätöksellä haastattelu voidaan poikkeuksellisesti toteuttaa kokonaan ruotsin kielellä, jos vastuuhenkilö katsoo, että koulutuksen suorittaminen pääosin ruotsin kielellä on mahdollista (esim. Ahvenanmaan koulutuspaikat).

Motivaatiokirje

Hakemuksen liitteenä on toimitettava motivaatiokirje, jossa vastataan seuraaviin kysymyksiin:

1. Miksi haet erikoistumaan kyseiselle erikoisalalle kyseisessä yliopistossa?

2. Kerro aikaisemmasta tähän hakuun merkityksellisestä koulutustaustastasi ja työkokemuksestasi. Kerro miten ne tukevat menestyksellistä kouluttautumista hakemallesi erikoisalalle?
3. Miten muut ominaisuutesi ja taitosi tukisivat koulutustasi kyseisellä alalla?
4. Miten erikoisalan opinnot tukevat ammatillisia tavoitteitasi?

Kirjeen maksimipituus on 6000 merkkiä välilyöntien kera. Motivaatiokirje palautetaan PDF-tiedostona Opintopolun ohjeen mukaisesti. Kirjeen voi kirjoittaa suomen tai ruotsin kielellä. Haastattelu sisältää yksilöllisen pisteytettävän kysymyksen hakijan motivaatiokirjeen pohjalta. Lisäksi motivaatiokirjettä käytetään haastattelun taustamateriaalina. Motivaatiokirje on pakollinen liite, sen puuttuessa hakemusta ei huomioida opiskelijavalinnassa. Hakemusliitteistä ainoastaan motivaatiokirje toimitetaan haastatteliijoille.

Alkupisteet

Alkupisteisiin hyväksyttävä kokemus lasketaan syksyn hakuajan alkamispäivämäärään saakka myös kevään lisähaussa.

Jos hakukohteessa ei ole kilpailua aloituspaikoista, eli aloituspaikkoja on enemmän tai saman verran kuin hakijoita, alkupisteitä ei lasketa. Alkupisteitä annetaan työkokemuksesta ja tieteellisestä kokemuksesta sekä sisätautialoille haettaessa lisäksi suoritetusta sisätautialojen erikoislääkärikoulutuksesta.

Erikoislääkärikoulutus

Alkupisteytys erikoislääkärikoulutuksessa	
Työkokemus	10 p
Tieteellinen kokemus	8 p
Yhteensä	18 p
Alkupisteytys sisätautien erikoisaloilla	
Työkokemus	10 p
Tieteellinen kokemus	8 p
Suoritettu sisätautien EL koulutus	2 p

Yhteensä	20 p
-----------------	-------------

Työkokemuksen pisteytys erikoislääkärikoulutuksessa: enintään 10 p	
Sisätautialojen pisteytys enintään 12 p	
I Terveyskeskustyö: enintään 2 p	
Yleislääketieteen osalta 6 kk:n yli menevä terveyskeskustyö	
Alle 9 kk	0 p
9 kk tai enemmän	2 p
II Työkokemus erikoisalalta, jolle on hakemassa: enintään 6 p	
Yleislääketieteessä terveyskeskustyö lasketaan ensin tähän osioon	
1 p/kk, enintään 6 kk	0–6 p
Sisätautialoilla, kirurgisilla ja psykiatrisilla erikoisaloilla voidaan hyväksyä tähän kohtaan usean eri sisätautien, kirurgian ja psykiatrian alan työkokemusta.	
<u>Hyväksyttävät alat (sisätautialat):</u>	
Endokrinologia, gastroenterologia, infektiosairaudet, kardiologia, kliininen hematologia, nefrologia, reumatologia, sisätaudit.	
<u>Hyväksyttävät alat (kirurgiset alat):</u>	
Gastroenterologinen kirurgia, käsikirurgia, lastenkirurgia, ortopedia ja traumatologia, plastiikkakirurgia, urologia, verisuonikirurgia, yleiskirurgia, sydän- ja rintaelinkirurgia, suu- ja leukakirurgia.	
<u>Hyväksyttävät alat (psykiatriset alat):</u>	
Oikeuspsykiatria, lastenpsykiatria, nuorisopsykiatria, psykiatria.	
III Työkokemus muulta erikoisalalta: enintään 2 p	
Alle 3 kk	0 p
3 kk – alle 6 kk	1 p
6 kk tai enemmän (yhdelta tai kahdelta erikoisalalta, yhden alan osuus väh. 3 kk).	2 p
Hyväksytään myös työskentelyä yliopistojen opetustehtävissä lääketieteen alalla. Opetustyötä voidaan hyväksyä enintään 3 kk. Varusmieslääkärinä toimimista tai siviilipalveluksen suorittamisesta lääkärin tehtävässä voidaan hyväksyä enintään 3 kk.	
IV Muu kokemus	
Suoritettu sisätautien EL koulutus/tutkinto (sisätautialoille haettaessa)	2 p

Huomioita työkokemuksen pisteytyksestä erikoislääkärikoulutuksessa:

- Kategoriaan I huomioidaan vain terveystieteiden erikoisalalle hakevat). (pl. yleislääketieteen erikoisalalle hakevat).
- Saman erikoisan tai yllä mainittujen alojen työkokemusta ei huomioida kahteen eri pistekategoriaan, vaikka työkokemusta olisi yli maksimimäärän (poikkeuksena terveystieteiden erikoisalalla). *Esimerkiksi, jos käsikirurgian koulutusohjelman hakijalla on 1 v urologian ja 1 v verisuonikirurgian sekä 3 kuukautta neurologian työkokemusta, hän saa 6 pistettä haettavan alan työkokemuksesta (kategoria II / kirurgiset alat: urologia ja verisuonikirurgia) ja 1 pistettä muun alan työkokemuksesta (kategoria III / neurologia).*
- Erikoislääkärikoulutuksen alkupisteisiin huomioidaan työkokemus vain lääkärinä toimimisesta.
- Yhteispäivästyksessä tehtyä työtä voidaan hyväksyä 3 kuukautta terveystieteen erikoisalalle (kategoria I ja yleislääketieteen koulutusohjelmaan hakijalla kategoria II tai I).
- Terveystieteen (9kk) ja työkokemuksen muulta erikoisalalta (kategoria III, max 6kk) voi todistaa myös liittämällä hakemukseen todistuksen suorituksesta YEK- tai aiemmasta EL-koulutuksesta/tutkinnosta, jos olet sellaisen suorittanut. Tällöin työtodistusta näiden osalta ei vaadita.
- Työkokemus erikoisalalta hyväksytään ainoastaan, jos työtodistuksessa on esitetty selkeästi erikoisala.
- Tutkimustyö huomioidaan tieteellisen kokemuksen pisteytyksessä.

Erikoishammaslääkärikoulutus

Alkupisteytys erikoishammaslääkärikoulutuksessa	
Työkokemus	10 p
Tieteellinen kokemus	8 p
Yhteensä	18 p

D Työkokemuksen pisteytys erikoishammaslääkärikoulutuksessa: enintään 10 p	
I Yleinen työkokemus hammaslääkärinä (ei painotu haettavalle alalle tai siihen liittyvälle alalle tai on muuten sisällöltään määrittelemätöntä): enintään 3 p	
Alle 6 kk	0 p

6 kk – alle 12 kk	1 p
12 kk – alle 18 kk	2 p
18 kk tai enemmän	3 p
II Työkokemus hammaslääketieteen erikoisalalta/painotusalalta, jolle on hakemassa: enintään 6 p	
1 p/kk, enintään 6 kk	0–6 p
Hyväksytään myös työskentelyä hammaslääketieteen perusopetuksen tehtävissä yliopistolla tai palvelujärjestelmässä kyseisellä hammaslääketieteen erikoisalalla/painotusalalla. Erikoisalakohista opetustyötä voidaan hyväksyä enintään 3 kk.	
III Työkokemus muulta hammaslääketieteen erikoisalalta/painotusalalta: enintään 1 p	
Alle 3 kk	0 p
3 kk tai enemmän	1 p
Varusmieshammaslääkärinä toimimista tai siviilipalveluksen suorittamisesta hammaslääkärin tehtävässä voidaan hyväksyä enintään 3 kk työkokemukseen tähän kategoriaan.	

Huomioita työkokemuksen pisteytyksestä erikoishammaslääkärikoulutuksessa:

- Alkupisteisiin huomioidaan työkokemus siitä päivästä alkaen, kun kahden vuoden kliininen työkokemus (hakukelpoisuus) täyttyy.
- Saman erikoisalan/painotusalan työkokemusta ei huomioida kahteen eri pistekategoriaan (II tai III), vaikka työkokemusta olisi yli maksimimäärän.
- Työkokemus erikoisalalta/painotusalalta hyväksytään ainoastaan, jos työtodistuksessa on esitetty selkeästi erikoisalakohittaisen työn prosenttiosuus (esim. *100 %:sta työstä 60 % on erikoishammaslääkäritasoista kariologiaa*).
- Tutkimustyö huomioidaan tieteellisen kokemuksen pisteytyksessä.
- Erikoishammaslääkärikoulutuksen alkupisteisiin huomioidaan työkokemus vain hammaslääkärinä toimimisesta.
- Tutkinto-/koulutustodistus tai Valviran laillistustodistus aikaisemmin suoritetusta erikoishammaslääkärin koulutuksesta, jos sellainen on (voit käyttää todistusta todistaaksesi yleisen työkokemuksen (3 p) ja työkokemuksen muulta erikoisalalta (1 p) suoritetuksi).

Tieteellinen kokemus

Tieteellisen kokemuksen pisteytys erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksessa: enintään 8 p	
Tohtorin tutkinto * lääketieteen tai hammaslääketieteen alalta	8 p
Vähintään 3 lääketieteen tai hammaslääketieteen tieteellistä JUFO-julkaisua (tasot 1–3)**	6 p
Jonkin muun alan kuin lääketieteen tai hammaslääketieteen tohtorin tutkinto	4 p
1–2 lääketieteen tai hammaslääketieteen tieteellistä JUFO-julkaisua (tasot 1–3) **	2 p
Hakija on hyväksytty (opinto-oikeus olemassa) lääketieteen tai hammaslääketieteen tohtoriopiskelijaksi suomalaiseen yliopistoon	1 p
* suomalainen, yliopistolaissa (558/2009) 7 §:ssä tarkoitettu, tai vähintään suomalaista tohtorin tutkintoa vastaava. Epäselvissä tapauksissa erikoisalan vastuuhenkilö päättää tohtorin tutkinnon kelpaavuudesta. Tutkinnon tulee olla myönnetty hakuajan alkuun mennessä. ** Hyväksytty julkaistavaksi ennen hakuajan alkamista	

Huomioita tieteellisen kokemuksen pisteytyksestä:

Alkupisteitä saa yhdestä arvostelukohdasta, taulukon siitä kohdasta, joka on ylimpänä taulukossa. Esimerkiksi, jos hakijalla on opinto-oikeus tohtoriopiskelijaksi ja sen lisäksi 2 artikkelia, saa hän 2 pistettä.

Työkokemuksen laskeminen

Työkokemus terveyskeskuksesta

Kun lasketaan alkupisteitä terveyskeskuksessa suoritetusta työstä erikoislääkärikoulutuksen yhteishaussa, terveyskeskustyyölle ei ole asetettu sisältövaatimuksia.

Jos hakija tulee valituksi opiskelijaksi erikoislääkärikoulutukseen, ennen opinto-oikeutta suoritettua terveyskeskustyökokemusta voidaan hyväksyä osaksi erikoislääkärikoulutusta vain, jos se vastaa opinto-oppaan vaatimuksia. Erikoislääkärikoulutusohjelmiin kuuluu kaikkiin pakollinen 9 kuukauden pituinen työjakso terveyskeskuksissa, jonka sisältö ja määräykset löytyvät erikoislääkärikoulutuksen opinto-oppaasta.

Työkokemus

Työkokemuksella tarkoitetaan laillistuksen jälkeistä työskentelyä riittävän suurella työaikaprosentilla (työsuhdekohtaisesti vähintään 50 %). Työkokemuksen todentamiseksi hakijan on toimitettava hakemuksen liitteenä suomen-, ruotsin- tai englanninkieliset työtodistukset, joista ilmenee henkilötiedot, työskentelyn alkua- ja loppupäivämäärät, työnkuva, erikoisala, osa-aikaisuusprosentit tai keskimääräinen viikkotyöaika sekä kaikki tiedot palkallisista ja palkattomista keskeytyksistä ja poissaoloista, tai maininta siitä, ettei mitään poissaoloja ja keskeytyksiä ole ollut. Myös ammatinharjoittajana toimiminen on todistettava luotettavalla selvityksellä toimipaikasta saadulla työtodistuksella.

Erikoislääkärikoulutukseen haettaessa työkokemusta lasketaan siitä päivästä alkaen, kun lääkäri on saanut Valviran myöntämän oikeuden harjoittaa lääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä Suomessa (ei Valviran asettama määräaikainen tai tiettyyn toimipaikkaan sidottu tai muulla tavoin rajattu laillistus).

Erikoishammaslääkärikoulutukseen haettaessa työkokemusta lasketaan siitä päivästä alkaen, kun hammaslääkäri on saanut Valviran myöntämän oikeuden harjoittaa hammaslääkärin ammattia laillistettuna ammattihenkilönä (osa- tai täyslaillistus, ei Valviran asettama määräaikainen tai tiettyyn toimipaikkaan sidottu tai muulla tavoin rajattu laillistus). Hakijalla tulee olla 2 vuotta työkokemusta hammaslääkärin klinisistä tehtävistä laillistamisen jälkeen (hakukelpoisuuden ehto). Vasta 2 vuoden klinisen työkokemuksen jälkeen suoritetusta työstä voi ansaita alkupisteitä.

Pisteytettävää työkokemusta koskevat seuraavat ehdot:

- Alkupisteitä voi saada työkokemuksesta, joka on tehty EU/ETA-alueella.
- Osa-aikainen työsuhde voidaan huomioida vain, jos osa-aikaisuusprosentti on vähintään 50 % kokoaikaisesta työsuhteesta. Osa-aikaisesta työsuhteesta kertyvä kokemus lasketaan suhteessa tehtyyn työaikaan.
- Työkokemukseksi ei huomioida kokemusta, joka on yli 10 vuotta vanhaa syksyn hakuajan alkamiseen mennessä.
 - o Kuitenkaan 9 kuukauden terveystieteiden työ ei vanhene.
 - o Myöskään 2 vuoden klininen työkokemus hammaslääkärin tehtävissä ei vanhene.

- Lyhyin hyväksyttävä yksittäinen työjakso on kuukausi kokopäiväistä työtä (kalenterikuukausi tai 30 päivää). Tätä lyhyempiä jaksoja ei oteta huomioon.
- Työkokemusta voidaan laskea vain työtodistuksen kirjoituspäivään asti. Esimerkiksi, jos hakijalla on ollut työsuhde ajalla 1.1.2021–31.3.2021, mutta työtodistus on päivätty 15.2.2021, lasketaan työkokemusta vain ajalta 1.1.2021–15.2.2021.
- Työkokemuksen kertymä lasketaan järjestyksessä: täydet vuodet, kalenterikuukaudet ja päivät. Esimerkiksi, jos hakijalla on ollut työsuhde ajalla 1.12.2020 –31.1.2021, työkokemuskertymä on tasan kaksi kuukautta. Kertymästä vähennetään lopuksi siihen vaikuttavat poissaolot ja keskeytykset.

Työkokemusta voidaan laskea vain vaatimusten mukaisista työtodistuksista.

Työkokemuksen todentamiseksi hakijan on toimitettava hakemuksen liitteenä suomen-, ruotsin- tai englanninkieliset työtodistukset, joista ilmenee henkilötiedot, työskentelyn alku- ja loppupäivämäärät, työnkuva, erikoisala, osa-aikaisuusprosentit tai keskimääräinen viikkotyöaika sekä kaikki tiedot palkallisista ja palkattomista keskeytyksistä ja poissaoloista, tai maininta siitä, ettei mitään poissaoloja ja keskeytyksiä ole ollut.

Työtodistusta ei huomioida haussa, jos siitä puuttuu listaus keskeytyksistä ja poissaoloista tai maininta siitä, ettei niitä ole.

Keskeytyksien ja poissaolojen vaikutus työkokemuskertymään

Keskeytys- ja poissaolopäiviksi ei lasketa mm. seuraavia:

1. vuosilomapäivät
2. lomarahapäivät
3. säästövapaat (palkalliset)
4. aktiivivapaat, saldovapaat
5. päivystysvapaat, säteilyvapaat, tartuntatautilakiin perustuva pakollinen karanteenivapaa
6. täydennyskoulutus (koulutuksen edellyttämä)
7. ulkomainen koulutus (koulutuksen edellyttämä)

Kun seuraavien päivien yhteenlaskettu määrä ylittää 30 pv kalenterivuodessa, vähennetään ylimenevä aika suoraan työjaksosta. Alla luetelluista syistä enintään 30 pv poissaolon hyväksyntä kalenterivuoden aikana edellyttää työsuhteen voimassaoloa.

1. sairausloma (palkallinen)
2. tilapäinen hoitovapaa (palkallinen/palkaton)
3. pakottavat perhesyyt
4. äitiysloma, isyysloma, vanhempainvapaa (palkallinen/palkaton)
 - a. Yhteen lapseen tai raskauteen liittyvästä äitiys-, isyys- tai vanhempainlomasta voidaan laskea kuitenkin vain kuukausi, vaikka vapaat jakautuisivat eri vuosille.
5. opintovapaalain mukainen opintovapaa
6. opiskelu (palkaton)
7. lukuloma kuulustelua varten
8. puolustusvoimien kertausharjoitukset
9. lomautukset, säästösytyt, talkoovapaat

Seuraavat päivät vähennetään suoraan työjaksosta:

1. yksityisasia (palkaton)
2. virkavapaus/työloma (palkallinen/palkaton)
3. sairausloma (palkaton)
4. hoitovapaa (palkaton)
5. vuorotteluvapaa (palkaton)
6. sopeuttamisvapaa
7. (määrittelemätön) poissaolo

Erikoisalan vastuuhenkilö tai henkilö, jolle erikoisalan vastuuhenkilö on asian delegoinut, vahvistaa alkupisteytyksen tarvittaessa.

Haastattelu

Haastatteluun kutsuttavien määrä

Hakijat kutsutaan alkupisteiden perusteella haastatteluun. Jos hakukohteeseen ei ole kilpailua, kaikki hakukelpoiset hakijat kutsutaan haastatteluun. Haastatteluun kutsuttavien määrä on suhteessa aloituspaikkojen määrään. Jos kahdella tai useammalla hakijalla on samat alkupisteet, kutsutaan kaikki nämä hakijat haastatteluun.

Haastateltavien määrä on seuraava:

- 1 aloituspaikka – 3 haastateltavaa
- 2–4 aloituspaikkaa – 2-kertainen määrä haastateltavia
- 5 tai enemmän aloituspaikkaa – 1,5-kertainen määrä haastateltavia suhteessa aloituspaikkoihin

Jos hakija ei pääse haastatteluun, hän saa asiasta tiedon tässä vaiheessa ja hakijan valintaprosessi päättyy.

Jos hakija saa kutsun saman hakukohteen haastatteluun/yleislääketieteen starttiseminaariin, johon hän on osallistunut 13 edellisen kuukauden aikana samassa yliopistossa, saa hän valita siirretäänkö ko. hakukohteen aikaisemmat haastattelupisteet nykyiseen hakuun vai osallistuuko hän uudelleen haastatteluun/starttiseminaariin.

Haastattelun sisältö

Haastattelut järjestetään yksilöhaastatteluina, joiden kesto on n. 30 minuuttia/haastateltava hakija. Haastattelun avulla selvitetään, onko hakijan käsitys alasta ja sillä työskentelystä realistinen. Haastattelu auttaa myös arvioimaan vuorovaikutus- ja kommunikaatiotaitoja ja selvittämään, millaiset motivaatiotekijät hakijalla on erikoistumista varten.

Haastattelijoina on aina vähintään 2. Haastattelijoina toimivat yliopiston vastuhenkilö hakukohteen alalta tai hänen valtuuttamansa yliopiston edustaja ja hänen vahvistamansa henkilöt, ensisijaisesti palvelujärjestelmän edustajat kyseiseltä yhteistyöalueelta.

Ajankohta

Syksyn päähaku: Haastattelut järjestetään marraskuussa

Kevään lisähaku: Haastattelut järjestetään huhtikuussa

Haastattelupäivät ovat nähtävissä ammatillisen jatkokoulutuksen valtakunnallisilla verkkosivuilla. Tarkka päivämäärä ja kellonaika ilmoitetaan haastatteluihin kutsuttaville erikseen, noin 2 viikkoa ennen haastattelua.

Erikoisalan vastuhenkilö päättää, toteutetaanko haastattelu etäyhteyksillä vai lähihaastatteluna. Hakija vastaa itse haastattelusta mahdollisesti aiheutuvista kustannuksista. Lähihaastattelut järjestetään siinä kaupungissa, jossa kyseinen

hakukohde sijaitsee. Joillakin aloilla voidaan käyttää valtakunnallista haastattelua, jolloin haastattelu voi olla minkä tahansa lääketieteellistä koulutusta tarjoavan yliopiston alueella.

Pisteet

Haastattelun kysymykset kattavat 4 eri teemaa: kokemus alasta ja motivaatio perehtyä alaan, tiimityöskentely- ja vuorovaikutustaidot, erikoisalakohtaiset kysymykset sekä erityistaidot ja paineensietokyky. Erikoisalakohtaiset kysymykset ovat valtakunnallisesti samat.

Maksimipisteet koko haastattelusta ovat 10 pistettä. Yhdestä kysymyksestä voi saada enimmillään yhden pisteen. Jokaisesta teemaosiosta on saatava vähintään puolet pisteistä, muutoin hakijaa ei voida ottaa opiskelijaksi.

Vastausten arviointi tapahtuu viisiportaisen asteikon mukaisesti:

erinomainen / 1 p., hyvä / 0,75 p., tyydyttävä / 0,5 p., välttävä / 0,25 p., heikko / 0 p.

Yleislääketiede

Hakukelpoiset ja eniten alkupisteitä saaneet hakijat kutsutaan aloitusseminaariin ja sen jälkeen alkavalle 5 viikon YES-verkkokurssille, jolla laaditaan henkilökohtainen erikoistumissuunnitelma. (HOPS). Aloitusseminaariin kutsuttavien määrä on enintään 1,5-kertainen suhteessa myönnettäviin opinto-oikeuksiin. Haastattelijoina seminaarissa toimivat vähintään erikoisalan vastuhenkilö tai hänen valtuuttamansa henkilö yliopistosta sekä palvelujärjestelmän edustaja. HOPS arvioidaan kahden henkilön toimesta. Verkkokurssin fasilitaattorina/ohjaajina toimivat henkilöt eivät arvioi kyseisen kurssin HOPS:ia.

Aloitusseminaarin ja verkkokurssin sisältö kattaa seuraavat teemat: kokemus alasta ja motivaatio perehtyä alaan, tiimityöskentely- ja vuorovaikutustaidot, erikoisalakohtaiset kysymykset sekä kyky reflektioon, erityistaidot ja paineensietokyky. Kysymykset ovat valtakunnallisesti erikoisalalla yhdessä sovitut, jotta hakijoiden vertailtavuus alan sisällä toteutuu. Maksimipisteet koko haastattelusta (aloitusseminaari, verkkokurssi ja HOPS) ovat 10 pistettä.

Tarkempi kuvaus haastattelua vastaavan aloitusseminaarin ja verkkokurssin sekä HOPS:n arvioinnista on alla. Jokaisesta teemaosioista on saatava pisteitä, jotta hakija voi saada ehdollisen opinto-oikeuden.

YLE: Starttiseminaarin ja henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman (HOPS:n) pisteet; enintään 10 pistettä	
AKTIIVISUUS/osallistuminen STARTTISEMINAARISSA; enintään 1 piste	
Osallistuu ymmärrettävällä suomen tai ruotsin kielellä pienryhmän keskusteluihin ja yhteiseen keskusteluun.	1 p
Osallistuu ymmärrettävällä suomen tai ruotsin kielellä vain pienryhmän keskusteluihin TAI vain yhteiseen keskusteluun.	½ p
Vetäytyy keskustelusta	0 p
OSALLISTUMINEN VERKKOKURSSILLA, välitehtävien palautus; enintään 1 piste	
Palauttaa kurssialueelle kaikki välitehtävät.	1 p
Palauttaa kurssialueelle osan välitehtävistä.	½ p
Ei palauta välitehtäviä.	0 p
OSALLISTUMINEN VERKKOKURSSILLA, osallistuminen välitehtävien keskusteluun; enintään 1 piste	
Osallistuu kurssin jokaisen välitehtävän keskusteluun.	1 p
Osallistuu vain osaan keskusteluista.	½ p
Ei osallistuu verkkokurssin keskusteluun.	0 p
HOPS:n RAKENNE; enintään 1 piste	
Rakenne noudattaa kurssin ohjeita ja teksti on ymmärrettävää suomea tai ruotsia.	1 p
Rakenne noudattaa osittain kurssin ohjeita ja teksti on ymmärrettävää suomea tai ruotsia.	½ p
Rakenne puuttuu tai teksti ei ole ymmärrettävää suomea tai ruotsia.	0 p
HOPS:n SISÄLTÖ:	
Hakija analysoi elämäkokemuksensa sekä opiskelu- ja työhistoriansa merkityksiä yleislääketieteen erikoislääkäriksi kehittymisessään; enintään 3 pistettä	

Pohtii laaja-alaisesti kokemuksiaan ja niiden merkitystä kehittymisessään.	3 p
Pohtii jonkin verran kokemuksiaan ja niiden merkitystä kehittymisessään.	1 p
Kuvaa pelkän opiskelu- ja työhistoriansa.	0 p
Hakija tunnistaa kehittymistarpeitaan suhteessa yleislääketieteen erikoislääkärikoulutuksen osaamistavoitteisiin; enintään 2 pistettä	
Tunnistaa kehittymistarpeitaan eri osaamisalueilla.	2 p
Tunnistaa yksittäisiä kehitystarpeitaan.	1 p
Ei tunnista kehittymistarpeita.	0 p
Hakija esittää kehittymistarpeitaan vastaavat yleislääketieteen erikoislääkärikoulutuksen osaamistavoitteet, joihin hän keskittyy seuraavan koulutusvuoden aikana; enintään 1 piste	
Esitetyt osaamistavoitteet ja kehittymistarpeet vastaavat toisiaan.	1 p
Esitetyt osaamistavoitteet vastaavat osittain kehittymistarpeita.	½ p
Esitetyt osaamistavoitteet eivät vastaa kehittymistarpeita.	0 p

Prosessin jälkeen hakijoiden alkupisteet sekä aloitusseminaarin, verkkokurssin ja HOPSin pisteet lasketaan yhteen. Valinnat tehdään yhteispisteiden perusteella.

Yhteispisteet

Hakijan lopulliset pisteet muodostuvat alkupisteistä ja haastattelupisteistä. Jos hakukohteessa ei ole kilpailua aloituspaikoista, haastattelupisteet ovat lopulliset pisteet.

Jos haastattelun jälkeen 2 tai useampi hakija ovat täsmälleen samoissa pisteissä, tasapistesääntönä käytetään haastattelun 1. teeman yhteispisteitä, jotka ratkaisevat hakijoiden järjestyksen. Jos hakijat ovat tämän jälkeen edelleen tasapisteissä, kaikki hakijat valitaan.

Yleislääketiede: Jos yhteispisteiden laskemisen jälkeen 2 tai useampi hakija ovat täsmälleen samoissa pisteissä, tasapistesääntönä käytetään HOPS:n sisältöä koskevia pisteytyksiä, jotka ratkaisevat hakijoiden järjestyksen.

Valintojen tulokset

Tulokset julkaistaan syksyn 2025 haussa viimeistään 12.12.2025 ja kevään 2026 lisähaussa 15.5.2026. Hakija saa tiedon valinnan tuloksesta Opintopolusta sekä sähköpostilla. Syksyn 2025 haussa myönnetyn opinto-oikeuden alkamispäivä on 2.1.2026. Kevään 2026 lisähaussa myönnetyn opinto-oikeuden alkamispäivä on 1.6.2026. Opinto-oikeutta koskevat tiedot ilmoitetaan hyväksymiskirjeessä.

Valinnassa hyväksytylle hakijalle tarjotaan määräaikaista erikoisalakohtaista opinto-oikeutta, joka vahvistuu erikoisalasta riippuen lopulliseksi 10 tai 6 vuoden opinto-oikeudeksi hyväksytyn koejakson jälkeen. Määräaikainen opinto-oikeus on voimassa 2 vuotta.

Hakijan tulee ottaa vastaan määräaikainen opinto-oikeus hyväksymiskirjeen ohjeiden mukaisesti määräaikaan mennessä. Opiskelupaikan vastaanottamatta jättäminen määräajassa johtaa opiskelupaikan menetykseen.

Liitteet ja niiden toimittaminen

Hakemuksen liitteet toimitetaan hakuaikana PDF/JPG/PNG-muodossa Opintopolun hakemuslomakkeelle. Liitteet on nimettävä selkeästi Opintopolussa annettujen ohjeiden mukaisesti ja työtodistukset on jaoteltava niiden alkupistekategorioiden alle, joihin ko. työkokemus kohdentuu.

Hakijan on toimitettava seuraavat liitteet, jos hän aikoo vedota niihin haussa:

Kaikille pakolliset liitteet:

- Todistus itsenäisistä ammatinharjoittamisoikeuksista Suomessa (Valviran päätös) ja erikoishammaslääkäriskoulutuksessa todistus myös mahdollisesta osalaillistuksesta (laillistus, joka seurannut välittömästi HLL-tutkinnon jälkeen). Liitteen tulee olla

Valviralta saatu todistus, jossa näkyy laillistuksen päivämäärä (esim. kuvankaappaus Terhikistä ei riitä).

- Erikoishammaslääkärikoulutukseen hakevalta vaatimusten mukaiset työtodistukset 2 v. kliinisestä työkokemuksesta Valviran laillistamispäivästä alkaen.
- Motivaatiokirje

Ulkomailla tutkinnon suorittaneille pakolliset liitteet:

- Lääketieteen tai hammaslääketieteen tutkintotodistus, jos tutkinto on suoritettu ulkomailla. Jos tutkintotodistus ei ole suomen-, ruotsin tai englanninkielinen, vaaditaan myös virallinen käännös jollekin näistä kielistä.

Kokemuksen todistamiseen tarvittavat liitteet:

Työkokemus

- Työtodistukset, joista ilmenee henkilötiedot, työskentelyn alku- ja loppupäivämäärät, työnkuva, erikoisala, osa-aikaisuusprosentit tai keskimääräinen viikkotyöaika sekä kaikki tiedot palkallisista ja palkattomista keskeytyksistä ja poissaoloista, tai maininta siitä, ettei mitään poissaoloja ja keskeytyksiä ole ollut. Työtodistusta ei huomioida haussa, jos siitä puuttuu listaus keskeytyksistä ja poissaoloista tai maininta siitä, ettei niitä ole. Työtodistuksesta tulee käydä selkeästi ilmi minkä erikoisalan työkokemuksesta on kysymys. Työtodistusten tulee olla päivättyjä ja allekirjoituksella tai muulla luotettavalla tavalla varmennettuja ja niiden tulee olla suomen-, ruotsin- tai englanninkielisiä. Nimikirjanote ei korvaa työtodistusta.
- Todistus suoritetusta YEK-koulutuksesta, jos olet sen suorittanut.
- Tutkinto-/koulutustodistus tai Valviran laillistustodistus aikaisemmin suoritetusta erikoislääkäriin koulutuksesta, jos sellainen on.
- Tutkinto-/koulutustodistus tai Valviran laillistustodistus aikaisemmin suoritetusta erikoishammaslääkäriin koulutuksesta, jos sellainen

Tieteellinen kokemus

- Tohtorin tutkinnon suorittaneilta yliopiston myöntämä tutkintotodistus
- Yliopiston opiskelutodistus, josta käy ilmi tohtorintutkinnon suoritusoikeus
- Tieteelliset artikkelit tai sähköpostivahvistus julkaisemiseen hyväksymisestä

Viralliset käännökset

Jos asiakirjasi ovat muun kuin englannin-, suomen- tai ruotsinkielisiä, vaaditaan virallinen käännös jollekin näistä kielistä. Käännöksen tulee olla joko myöntäneen oppilaitoksen tekemä käännös tai virallisen kääntäjän tekemä käännös. Käännöksen jokaisella sivulla tulee olla kääntäjän leima ja/tai allekirjoitus. Hakijan itse tekemiä käännöksiä ei hyväksytä.

Asiakirjojen näyttö

Hakijan on pyydettäessä esitettävä todistukset, joihin hän on hakemuksessaan vedonnut. Jos hakija ei tule esittämään asiakirjoja yliopiston ohjeistuksen mukaisesti määräajassa, hakijan määräaikainen opinto-oikeus peruuntuu.

Koejakso

Valintamenettelyssä hyväksytylle hakijalle myönnetään määräaikainen opinto-oikeus, joka on voimassa 2 vuotta. Määräaikaisen opinto-oikeuden voimassaoloaikana suoritetaan 6 kuukauden mittainen koejakso. Koejakson aloittaminen edellyttää opinto-oikeutta erikoisalalle. Koejakso voidaan aloittaa yliopiston rekisteriin merkitystä opinto-oikeuden alkamisajankohdasta lähtien.

Koejakson hyväksytty suoritus on edellytys lopullisen opinto-oikeuden saamiselle. Koejakson aikana seurataan erikoistuvan osaamisen kehitystä ja motivoituneisuutta. Kirjaukset tehdään ELSA-palvelussa. Koejakson arviointi tapahtuu ennalta sovittujen ja tiedoksi annettujen osaamistavoitteiden mukaisesti.

Koejakson tavoitteena on arvioida erikoistuvan soveltuvuus erikoisalalle.

Koejakson tavoitteet

Koejakson myötä erikoistuvalla on:

- muodostunut kattava kuva erikoisalan sisällöstä, työtehtävistä, tavallisimmista toimenpiteistä ja vaatimuksista;

- muodostunut käsitys omasta valmiudesta toimia alalla;
- varmistunut kiinnostus ja motivaatio kouluttautua alalle.

Koejaksolla kouluttajat arvioivat erikoistuvan:

- kiinnostusta hakea tietoa ja kehittää osaamistaan;
- valmiuksia työskennellä erikoisalalle tyypillisissä tiimeissä ja työyhteisössä;
- valmiuksia erikoisalalle tyypillisissä työtehtävissä ja toimenpiteissä;
- suullisia ja kirjallisia vuorovaikutustaitoja niin potilaiden, omaisten kuin kollegojen sekä moniammatillisen tiimin kanssa kommunikoitaessa;
- mahdollista erityisosaamista ja paineensietokykyä suhteessa erikoisalan vaatimuksiin.

Koejakson suorittamisesta löytyy tarkempi kuvaus erikoislääkäri- ja erikoishammaslääkärikoulutuksen opinto-oppaan kappaleessa 4.7.1. *Koejakso* ja ammatillisen jatkokoulutuksen valtakunnallisilta verkkosivuilta.

Hyväksytyn koejakson jälkeen erikoislääkärikoulutukseen hakenut henkilö saa lopullisen 10 vuoden opinto-oikeuden ja erikoishammaslääkärikoulutukseen hakenut henkilö lopullisen 6 vuoden opinto-oikeuden lukuun ottamatta suu- ja leukakirurgian erikoishammaslääkärikoulutusta, jossa henkilö saa lopullisen 10 vuoden opinto-oikeuden. Lopullisiin opinto-oikeuksien kestoihin sisältyy myös käytetty määräaikainen opinto-oikeus. Lopullinen opinto-oikeus voi olla voimassa vain yhteen koulutusohjelmaan kerrallaan.

Hylätty koejakso johtaa määräaikaisen opinto-oikeuden päättymiseen, eikä oikeuta erikoistuvaa hakeutumaan toiseen koulutuspaikkaan tai jatkamaan koejakson pituutta, vaikka määräaikaista opinto-oikeutta olisi jäljellä. Jos koejakso hylätään, erikoisalan vastuuhenkilö on yhteydessä erikoistuvaan jatkosuunnitelmista. Hylätty koejakso ei estä osallistumasta valintamenettelyyn uudelleen.

Yleislääketieteen koejakso

Koejakson aikana arvioidaan hakijan osaamisen seuraavia elementtejä:

- kliniset perustiedot ja -taidot

- perusterveydenhuoltoon sopivien diagnostisten strategioiden ja menetelmien käyttö (osaa hallita työhön liittyvää epävarmuutta ja tehdä tarkoituksenmukaisia päätöksiä keskeneräisissäkin asioissa)
- yhteistyötaidot
- ammatilliset vuorovaikutustaidot
- kehittymispotentiaali.

Koulutusterveyskeskuksen koejakson arviointiin sisältyy kaksi erikoislääkäriskouluttajan tekemää osaamisen arviointia ja lähiesimiehen lausunto. Nimetty kouluttaja arvioi osaamisperustaisen koulutuksen periaatteiden mukaan työssä toimimista ja käy palautekeskustelut hakijan kanssa. Koejaksolla suoriutumista arvioidaan vastaanottotapahtuman arviointi -mittarilla. Vastuuhenkilö tekee lopullisen päätöksen siitä, onko jakso hyväksyttävä.

Työterveyshuollon koejakso

Koejakso kestää 6 kuukautta ja suoritetaan yliopiston hyväksymässä työterveyshuoltojakson koulutuspaikassa. Koejakson käytännöissä sovelletaan kaikille erikoisaloille yhteistä mallia työterveyshuollon erikoistumisen oppaassa ja ELSAssa. Sen lisäksi erikoistuvan tulee määräaikaisen opinto-oikeuden saatuaan osallistua seuraavaan mahdolliseen yliopiston järjestämään starttiseminaariin sekä suorittaa koejakson aikana Työterveyshuollon erikoistumissuunnitelma -kurssi työterveyshuollon virtuaaliyliopistossa (<https://tthvyo.fi/>).